

NATALIE COX

Kahden kauppa

Suomentanut Kristiina Vaara

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *It Takes Two*

Copyright © Natalie Cox 2021

First published in Great Britain in 2021 by Orion Publishing Group

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

Jali Kaalikkaan nimen suomennos Aila Nissinen (1971)

ISBN 978-951-1-43919-6

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2022

Kaikille, jotka menetimme myrskyisänä vuonna 2021,
mutta erityisesti M:lle.

Ja Schrödingerin kissalle, joka elää ja kuolee rinnakkaisissa
maailmoissa, sekä jättikokoisille koirille, jotka tuovat oman
hippusensa taikaa maailmankaikkeuteemme.

Prologi

Tiedättekö ne tyypit, jotka kiitävät alas katua pikkuisten renkaiden päällä ja nyökyttelevät päätään musiikin tahtiin pujotellessaan vaivattomasti liikenteen seassa kuin olisivat jotenkin immuuneja sekä fysiikan laeille että äkillisen törmäyksen seurauksille? No, minä olen niitä tyyppejä.

Se on todella ärsyttävää, tiedän.

Puolustuksekseni voin kuitenkin sanoa, että rullaluistelu on ainoa juttu, missä olen oikeasti hyvä. Toivon että olisin ollut hyvä jossain merkityksellisemmässä tai yhteiskunnallisesti hyödyllisemmässä, kuten kvanttifysiikassa tai viulunsoitossa tai aivo-kirurgiassa. Jopa ruoanlaitto olisi antanut kanssaihmisille enemmän. Mutta emme saa valita lahjojamme. Ne valitsevat meidät.

Ja vaikka asiat menisivät kuinka huonolle tolalle (ja ne ovat olleet melkoisen huonolla tolalla viime aikoina, ihan suoraan sanottuna), rullaluistelu on sentään se yksi asia, johon voin luottaa aina. Kun purjehdin nelirenkaisillani pitkin Lontoon katuja, maailma tuntuu hehkuvan piirun verran kirkkaammin, kuin sen värit olisivat voimistuneet. Ja kun kaupunki kiiruh-
taa ohitse ja tuuli suukottaa poskiani, minä tuskin edes huo-
maan kaikkea ikävää. Rapistuneita lähiöitä, ylitsepursuavia ros-

kiksia, liikenneruuhkia, likaisia puluja, ankeita puistoja, edes omaa hajalla olevaa elämääni – kaikki näyttää miellyttävämältä kovassa vauhdissa. Kaikki paranee sitä mukaa kun nopeus kasvaa. Kuka tahansa ralli-intoilija voi todistaa, että vauhti itsessään on vaivan arvoista.

Ostin ensimmäiset rullaluistimeni yksitoistavuotiaana, rahoilla, jotka ansaitsin, kun häädin täit omasta tukastani. Ne olivat jatkuva riesa alakoulussa, ja heikkoluonteiset vanhempani eivät kerta kaikkiaan pystyneet siihen. Kun isosiskoni (joka yleensä värvättiin hoitamaan huushollimme kurjemmat hommat) kieltäytyi suorilta käsini, minulle tarjottiin kymmenen pennyä per saivare. Kampasin märkää tukkaani uutterasti joka sunnuntai-ilta puolen tunnin ajan, ja kolmentoista viikon jälkeen olin saanut säästettyä tarpeeksi ensimmäisiin, sateenkaarenvärisiin rullaluistimiini. Olen ollut rullaluistelun suuri fani siitä saakka, sillä toisin kuin muut asiat elämässä, rullaluistelu on juuri niin hauskaa kuin miltä se näyttää.

Se ei taida antaa elämästä kovin hyvää kuvaa.

Opiskelin yliopistossa psykologiaa. Ja vaikka harrastukset ovat tärkeitä, Maslow ei syystä sisällyttänyt niitä tarvehierarkiaansa: ruoka, turva, rakkaus, kunnioitus ja itsensä toteuttaminen. En nimittäin usko, että Maslow tarkoitti itsensä toteuttamisella keilailua. Tai rullaluistelua. Ja niin paljon kuin pidänkin harrastuksestani, se ei kuitenkaan ole asia, jolla ylpeilisin ja sanoisin: tällainen minä olen. Tämä minä olen.

No, kuka minä sitten olen? Tänään on uudenvuodenaatto, ja ehkä kysyn itseltäni sitä, koska vuosi on ollut erityisen paskainen. Se lähenee loppuaan, ja tajuan, ettei yksikään Maslow'n kategorioista täyty elämässäni. Aivan niin – ei yksikään viidestä.

Kolmenkymmenen vuoden herkässä iässä olen jo ehtinyt epäonnistua kaikessa.

Ensimmäinen luku

Hyvää uuttavuotta minulle. Kun aamulla heräsin, pääni tuntui siltä kuin se olisi niitattu tyynyyn ja kieleni siltä kuin olisin polskinut muutaman kierroksen suola-altaassa. Jali Kaalikas, joka on saanut selkeät ohjeet pysyä omalla puolellaan sänkyä kaikissa tilanteissa, on sivuuttanut kultaisen säännön, levittäytynyt vasemman jalkani päälle ja tukkinut verenkiertoni täysin. Yritän kipristellä varpaitani, mutten tunne mitään. Jalkani on käytännössä amputoitu.

Vaikka Jali Kaalikas ei ole rotukoira, se näyttää täysin selalaiselta koiralta, joka kantaa puutyynyä kaulassa. En tosin ymmärrä, miksi kukaan haluaisi nostaa Jali Kaalikkaan kaltaisen koiran kehonpainoa kiinnittämällä sen kaulaan *yhtään mitään*. Siinä on muutenkin ihan riittävästi koiraa, tynnyristä viis. Sen pää on suuren, puhallettavan rantapallon kokoinen, turkki valkoruskeatäpläinen ja erittäin pörheä ja jalat kuin isot, karvaiset kahvakuulat. Sateisina päivinä kukin jalka täytyy kastaa vuorollaan lämpimään vesiämpäriin, jotta kaikki muta irttoa niistä. Jalkojen kuivaaminen vaatii viltinkokoisen pyyhkeen ja olympiatason kärsivällisyyden.

Pienellä vaivannäöllä onnistun kiskomaan jalkani sen nuk-

kuvan ruhon alta. Puhelimeni piippaa, ja tyypillisen koiramaisesti Jali Kaalikas siirtyy tiedostamattomasta tilasta korkeaan valppauteen sekunnin murto-osassa, nostaa päätään ja tuijottaa minua syyllistävästi ikään kuin sanoen: *tuon puhelimen tulisi varmastikin olla äänettömällä tähän aikaan aamusta*. Sen valtavat leukaperät värisevät hiukan paheksunnasta.

Otan puhelimen vaikka tiedän jo, keneltä viesti on. Tänään on sunnuntai, se päivä viikosta, jona onnettomasti rakastunut entinen poikaystäväni Marcus potee sinkkuuttaan kipeimmin, kuin sunnuntai olisi jonkinlainen yksin hänen harteilleen langetettu henkilökohtainen koettelemus. Ehkä moni yksinelävä tuntee niin, mutta koska työskentelen kaupassa lauantaisin, viikonloppuni alkaa vasta sunnuntaina ja hemmottelen itseäni. Se ei *todellakaan* ole Marcus-päivä.

Hyvää uuttavuotta! Mitäs tänään?

Hmm. Miten hänen avauslaukaukseensa olisi paras vastata? Viime viikkoina olen jo esittänyt hänelle ilmeisimmät tekosyyt: flunssa, kuukautiskivut, hammassarky, peräpukamat. Ehkä minun pitäisi kertoa totuus tällä viikolla.

Toivun krapulasta.

Oliko hauska ilta eilen?

Niinpä niin. Uusi pulma. Tiedän kokemuksesta, että jos Marcus kokee, että minulla on enemmän sosiaalista elämää kuin hänellä, hän syöksyy epätoivon syvään kuiluun, josta minun täytyy lopulta kiskoa hänet ylös. Yhtä lailla, jos hän ajattelee, että minun sosiaalinen elämäni on paskaa (niin kuin se onkin), hän alkaa lähestyä minua uudella puhdilla ja pommittaa minua ties millillä perusteilla siitä, miksi elämä hänen kanssaan olisi parempaa kuin ilman häntä. Niinpä joudun tässä vaiheessa tasapainottelemaan kuin nuoralla.

Kohtalainen, mutta parempi kuin odotin.

Jotain mistä minun pitäisi tietää?

Oikeasti Marcus tarkoittaa: *Joku josta minun pitäisi tietää?*

Hän pitää tarkkaa kirjaa deittailustani ja asettaa tapaamani miehet omalle henkilökohtaiselle asteikolleen yhdestä (liian aikaista) kymmeneen (viimeinen mies maan päällä, johon tyytyisin). Hän perustaa arvionsa a) siihen, että tuntee minut niin hyvin ja b) pikkuiisiin tiedonmurusiin, joita ripottelen hänelle siitä, kenen kanssa olen ollut ulkona. Kuka tahansa järjissään oleva voisi hyvin ihmetellä, miksi kerron rakkaus-elämästäni eksälleni. Teen niin, koska Marcus vaatii sitä, sillä hänen mukaansa *se kuuluu ystävyteen*.

Sinä päivänä kun jätin Marcusin, hän katsoi minua surullisin silmin ja kysyi tutisevalla äänellä, voisimmeko silti olla ystäviä. Tietenkin olemme edelleen ystäviä, vakuutin hänelle sen enempää ajattelematta. En ole sydämetön, ja eikö kaikilla ole tilaa elämässään uusille ystäville? Silmääkään räpäyttämättä Marcus siirsi minut määrätietoisesti tyttöystävölokerosta parhaan ystävän lokeroon, jossa olen vankina vielä tänäkin päivänä ja nähtävästi aikojen loppuun. Nyt näpytän huolella harkitun vastauksen.

No ei. Olin vain Biancan kanssa.

Okei, se on pienen pieni valhe, mutta hyödyllinen, koska tiedän, että Marcusin kuulustelu loppuu siihen paikkaan. Paras ystäväni Bianca ja Marcus ovat kuin vesi ja öljy. Tai itse asiassa vielä pahempaa: aina kun he ovat toistensa lähetyvillä, he fyysisesti hylkivät toisiaan niin kuin kahden magneetin positiiviset ja negatiiviset ionit. Totuus on, että Jali Kaalikas ja minä vietimme uudenvuodenaaton omilla sohvillamme. Minulla oli hyvä pullo Sancerrea, ja katselin uudelleen vanhoja mustavalkoisia musikaaleja. Jali Kaalikas puolestaan pureskeli vanhaa Birkenstockia, johon oli ihastunut. Loppujen lopuksi se oli ihan mukava ilta, parempi kuin useimmat.

Niinä puolenatoista vuotena, joina tapailin Marcusia, Bianca käytännössä kieltäytyi viettämästä aikaa kanssani, jos Marcus oli mukana. *Clem, tarvitsen sinut kokonaan, kun olemme yhdessä, en vain vasenta korvalehteäsi*, Bianca sanoi usein. Hän väitti, että Marcus vei yhdeksänkymmentäkahdeksan prosenttia huomios-tani, ja aika ajoin en voinut kieltääkään sitä. Kun olin Marcusin kanssa, oli kuin olisin kadottanut itseni ja muuttunut joksikuksi aivan toiseksi. En ollut Marcusin kumppani vaan enemmänkin hänen apurinsa. Sallin hänen aiheuttaa tuhoa meidän kum-mankin elämässä. Olin Gromit, ja hän oli Wallace. Olin Rocky, hän Bullwinkle. Sen takia lopulta jätinkin hänet. Tai ainakin se oli yksi syy. Puhelimeni piippaa taas, kun hän vastaa:

Okei.

Neljä kirjainta, joiden sisältö on niin paljon enemmän: mus-tasukkaisuutta, turhautuneisuutta, ikävää. Joskus ajattelen, että Marcus voisi muuttua naiseksi takiani, jos uskoisi sen vahvista-van ystävyttämme. Tuijotan puhelinta, ja äkkiä katumus iskee. Jali Kaalikas, jolla on pohjaton määrä koiramaista myötätuntoa, päättää juuri sillä hetkellä venyttäytyä täyteen pituuteensa. Se painaa valtavat tassunsa lujasti kylkeeni ja puskee minua toimi-maan oikein. Sitten se nostaa päätään ja katsoo minua suurilla, sielukkailla silmillään. Kuten tavallista, tuo hiton piski näkee suoraan lävitseni. Hengitän syvään ja näpyttelen viestin.

Mitä puuhaat torstai-iltana?

Marcus vastaa valonnopeudella, kuten arvelinkin.

En mitään! Olen käytettävissä!

Olisi yksi komediajuttu. Lähetän ajan ja paikan.

Mahtavaa! Nähdään silloin!

Nakkaan puhelimen syrjään ja nojaudun tyynyihin. En kuo-lisi yhteen komediaklubi-iltaan Marcusin kanssa. Ja samalla sain ostettua itselleni neljä päivää lomaa Marcusista. Ei hetkeä-

kään, kun puhelin piippaa taas. Tällä kertaa se on Bianca.

Tule brunssille Dolly'siin.

Biancan tapa kommunikoida on täysin erilainen. Hän ei pelkästään puhu, vaan myös ajattelee käskymuodoissa.

Luulin että sinulla olisi seksin jälkeinen väsymys, vastaan.

Maljani vuotaa yli. Tarvitsen ravintoa.

Melko leuhkaa.

Se oli enemmänkin valittamista.

Jotkut meistä eivät ole juoneet siitä kyseisestä maljasta kuukausiin.

Maljasi on täyttyvä uudelleen.

Älä puutu minun helvetin maljaani.

*

Tunnin kuluttua Bianca ja minä retkotamme lempibaarimme perukoilla kuluneella, mustalla melkein-nahkasohvalla, syömme buffalo wingsejä ja siemailemme Bloody Maryja. Dolly's on nukavieru pubi, joka yrittää maltillisesti petrata: ruoka on syötävää, mutta ei gurmeeta, sisustusta hallitsevat halpa kromi ja meripihkankeltainen valaistus, ja cocktailit ovat sekä kohtuuhintaisia että piristävän tavanomaisia. Täällä ei tarjoilla katkerodrinkkejä tai kastanjapyrebellinejä. Lisäksi paikan omistaa nimensä mukaisesti Dolly, uhkea nainen, jolla on sydämellinen nauru ja blondatun tukan muodostama paksu sädekehä pään ympärillä. Hänen tyyliä esikuva on Dolly Parton (nainen, joka on minun kirjoissani suunnilleen pyhimys). Kunpa vain olisin keksinyt tämän konseptin ensin, niin kaikki ongelmani olisi ratkaistu.

”Tarvitsen uuden elämän”, sanon Biancalle.

”Älä ole naurettava”, Bianca vastaa. ”Et vain osaa vielä käyttää vanhan elämäsi kaukosäädintä.”

”En edes löydä koko säädintä. Ja vaikka löytäisinkin, siitä olisi patterit loppu”, murahdan.

”Sohvatyynyjen välissä”, hän sanoo itsevarmasti. ”Siellä se aina on.”

”Ei.” Pudistan päätäni. ”Ihan oikeasti, tässä on muutakin. Tarvitsen tehdasasetusten palautuksen. Täyden huollon.”

”Kuulehan nyt. Elämässäsi ei ole *mitään* vikaa. Se vain tarvitsee... viilaamista”, hän sanoo ja heilauttaa pitkää sellerinvartta minua kohti kuin taikasauvaa ja haukkaa siitä sitten ison palasen.

”Tekstejä viilataan, ja kynsiä”, sanon, ”ei elämää.”

”Sinullahan menee kaikki tosi hyvin.”

”Kuten...”

”Tulet omillasi toimeen ja käyt ansiotyössä”, hän sanoo. Pudistan päätäni.

”Olen jatkuvasti perse auki. Ja pomoni vihaa minua”, vastaan apeasti. Bianca osoittaa minua sellerinnysällä.

”Pomosi ei vihaa sinua. Hän ei vain *luota* sinuun. Se on eri asia.”

”Hän pitää minua varkaana.”

”Koska varastit häneltä.”

”Koska *lainasin* häneltä.”

”Hänen tietämättään. Mikä on melko lailla sama kuin varastaminen”, Bianca sanoo. ”Sitä paitsi sinulla on upeita ystäviä.” Hän hymyilee omahyväisesti.

”Paitsi stalkkerieksäni.”

”Paitsi stalkkerieksäsi”, hän myöntää. ”Ja sinulla on omistusasunto, mikä ei ole itsestään selvää tässä kaupungissa”, hän muistuttaa.

”Pankki omistaa asuntoni. Ja verottaja. Olen kuin pulu, joka on poikennut sinne yöpuulle. Kunnes jätän lainanlyhennyksen

maksamatta ja jotkut talonvaltaajat viskaavat minut pihalle.”

”Ja sinä rakastat työtäsi.”

”Enkä rakasta”, sanon painokkaasti ja pudistelen päätäni. ”Pidän työstäni. Joskus.” En kylläkään kovin usein viime aikoina, jos olen täysin rehellinen, ja minua inhottaa myöntää sitä edes Biancalle. Juustokaupan pyörittäminen ei ole osoittautunut niin sielua ravitsevaksi kuin toivoin silloin, kun lähdin edellisestä markkinointipestistäni kolme vuotta sitten.

”Mutta sinä rakastat juustoa”, Bianca sanoo.

”No onko se nyt niin hyvä juttu?”

”Ja lisäksi sinulla on perhe, joka...” Bianca vaikenee, koska ei löydäkään sanoja. Hän tietää, että suhtaudun ehdottomalla epävarmuudella kaikkiin perheasioihin: vanhempani ovat hädin tuskin nimikkeensä arvoisia vaikka ihan mukiinmeneviä ovatkin, ja isosiskoani Juliaa, vaikka hän niin hyväntahtoinen onkin, ei voi kuvailla kuin mielenkiinnostomaksi. Odotan kärsivällisesti, että Bianca jatkaisi.

”Perhe joka mitä?” kysyn aidon kiinnostuneena.

”No”, Bianca sanoo ja panee sellerin suuhunsa. ”Ainakin sinulla on perhe. Mikä on enemmän kuin joillakuilla.”

”Eli minulla menee paremmin kuin orvoilla?”

”Periaatteessa kyllä.”

”Kiitos. Muistan sen ensi kerralla, kun vanhempani pummaavat minulta rahaa”, sanon. ”Ainakin sinulla on sen verran hienotunteisuutta, ettet mainitse rakkauselämäni”, lisään kiterästi. Bianca räpyttelee silmiään.

”Mitä rakkauselämää?”

”Tosi hauskaa.”

Hän potkaisee saappaat jalastaan ja vetää mahdottoman pitkät jalkansa alleen sohvalle kuin joutsenorigami. Jali Kaalikas röhnöttää vieressämme lattialla kuin elävä matto. Koko pituu-

nessaan se on hiukan pidempi kuin kolmen istuttava sohva, jolla istumme. Kaikki naapuruston pubit eivät tosiaankaan siedä sitä, mutta Dolly on sen suurin fani – siinä jälleen yksi syy, miksi käymme täällä.

Kalju miekkonen, jolla on halpa, harmaa puku ja joka on *selvästi* liian vanha meille, on asettunut muutaman metrin päässä olevaan pöytään ja vilkuillut Biancaa siitä asti, kun istuudumme. *Haukotus*. Bianca on pitkä, hoikka ja yliluonnollisen vaalea, ja hänellä on pettämätön tyylitaju, mikä tekee hänestä miesmagneetin. Kerran kysyin häneltä, mikä hänen oma hiusvärinsä on. ”Ankea”, hän vastasi. ”*Usko pois. Olen tehnyt ihmiskunnalle valtaisan palveluksen, kun en koskaan anna sen nähdä päivänvaloa.*”

Elämän pelissä Bianca panee kaiken likoon. Hän työskentelee mainosalalla ja on saanut potkut useammin kuin osaan laskea, ei siksi, ettei hän olisi pätevä, vaan siksi, että hän on perustavanlaatuisen kykenemätön noudattamaan sääntöjä. Pomot pelkäävät häntä kuollakseen, ja Bianca iloitsee heidän kiduttamisestaan, mutta on hiton hyvä työssään alalla, jolla lahjakkuus tunnustetaan ja palkitaan runsaskätisesti. Sen takia annan yleensä hänen hoitaa laskun.

Ulkonäköni on täysin päinvastainen kuin Biancan, enemmänkin luokkaa lyhyt, tumma ja tanakka. Olen sataviisikymmentäkahdeksan ja puoli senttiä pitkä, mihin alistuin vuosia sitten; minut on ikuisesti tuomittu eturiviin ryhmäkuvissa, keskipenkille automaatoilla ja korokepohjakenkiin, kun haluan, että minut otetaan vakavasti. Ja sen vuoksi minulta vielä kolmenkymmenen vuoden iässäkin kysytään välillä papereita, kun tilaan juomia. Ainakin kahdesti viikossa, kun olen ulkoiluttamassa Jali Kaalikasta, joku vitsailee, että miksen ratsastaisi sillä mieluummin, ja vaikka en ole ylipainoinen, kuulun ihmisiin,

joita äitini kutsuu ”vantteriksi” ja isäni ”rubensilaisiksi”. Hiukseni ovat tummanruskeat ja ulottuvat olkapäille. Vuosia sitten kampaaja vinkkasi, että pitkät hiukset saisivat minut näyttämään vieläkin lyhyemmältä, ja olen noudattanut neuvoa uskollisesti siitä saakka.

Totta puhuen en murehdi pituuttani. Siinä on ehdottomasti myös hyviä puolia: ilmeisesti minulla on pienempi syöpäriski ja elän todennäköisesti pidempään – ellei sitten käy niin, että kadunlakaisija ei näe minua tien reunassa ja ajaa päälleni. Koska olen lyhyt, myös painopisteeni on alhaalla, joten minulla on parempi tasapaino kuin useimmilla ja olen hyvä rullaluistelemaan. Huono puoli taas on, että minun on tilastollisesti epätodennäköisempää löytää kumppania, ja sen on kyllä osoittanut kokemuskini. Minulla oli ensimmäinen poikaystävä viisitoista-vuotiaana, ja sen jälkeen olen deittaillut vain kolmea, ja he kaikki ovat olleet lyhyenlantiä. Sinkkujen altaassa on ehdottomasti väljempää meille, jotka uimme matalassa päässä.

Bianca sen sijaan tapaa tällä hetkellä kolme miestä *samaan aikaan*, ja heistä jokaisen nimi on Will. Älkää edes kysykö, miten näin on päässyt käymään. Minulla on vahva epäily, että viimeinen sai pestin yksin nimensä ansiosta, vaikka Bianca väittääkin, että se oli vain sattumaa. Will Ykkönen on viehättävä urbaanin taiteen tutkija ja työskentelee Christie’sillä. Hän on puoliksi algerialainen, puoliksi britti ja sataprosenttisen silmiä hivelevä, ja hetken luulin, että Bianca oli löytänyt täydellisen puoliskon. Mutta ajan myötä on käynyt ilmi, että Will on myös luulosairas, tai vähintäänkin pöpömagneetti, ja peruu yhtenäen treffit viime hetkellä jonkin joutavan tartunnan vuoksi (miesflunssa, vaivaisenluut, sydämentykytyistä, mitä näitä nyt on). Viime aikoina olen alkanut kutsua häntä Basilli-Williksi.

Will Kakkonen on julistautunut ”eettisen epämonogamian” kannattajaksi (mitä vanhempani kutsuisivat *parinvaihdoksi* ja minä vain *horoiluksi*). ”Jos Will on horo, niin sitten minäkin olen”, Bianca sanoo ylpeänä. ”Älä nyt vedä hernetä nenään”, puolustaudun. ”Emme me kaikki voi olla horoja. Vaikka haluaisimmekin.” Tosin en minä kyllä haluaisi. Monen ihmisen tapailu samaan aikaan on minun silmäni romantiikan vastine kalliille gurmeemaistelumuunnelle: kaksi ensimmäistä ruokalajia ovat loistavia, mutta sen jälkeen alkaa olla vain turpea ja katuva olo. Will Kakkonen tekee jotain epä-määräistä (ja ehkä hämärää) kiinteistöfinanssialalla ja ajaa viritettyä, avokattoista wannabe-urheiluautoa. Hän ilmeisesti tietää kahdesta muusta Willistä, eikä se häiritse häntä. ”*Teet juuri niin kuin itse haluat*”, hän sanoi Biancalle kolmansilla treffeillä, kun Bianca tunnusti tapailevansa myös muita miehiä.

”Ja hän haluaa kaikkia, vai?” olin kysynyt Biancalta. Siitä saakka olen kutsunut häntä Free Willyksi. Ja mies ilmeisesti rakastaa pilkkanimeään.

Biancan kolmas rakastettu on roteva hollantilaiskaveri nimeltä Willem. Hänellä on lämmin olemus ja kutsuva hymy, joka paljastaa raon etuhampaiden välissä. Hän on niin pitkä, että sen ainoan kerran, kun olemme tavanneet, silmäni ylettivät juuri hänen napansa yläpuolelle, minkä vuoksi (tavallaan väistämättä) olen nimennyt hänet Vuorensinä-Williksi. Vuorensinä-Will työskentelee kilpailevassa mainostoimistossa, ja he tapasivat pitchatessaan samalle asiakkaalle, kun Bianca ilmestyi paikalle väärään aikaan. Bianca hävisi myyntikamppailun, mutta voitti itkettävän kalliin ranskalaisen illallisen Willemin kanssa, joka halusi välttämättä viedä Biancan lohdutuspalkinnoksi yhteen Sohon parhaista ravintoloista. (Ja sitten sänkyyn,

mikä oli ilmeisesti vielä parempi palkinto, Biancan mukaan.)

Ei ihme, että Bianca sekoittaa usein Willit keskenään ja lähettää viestin väärälle Willille. Viime viikonloppuna hän tuplabuukkasi vahingossa Basilli-Willin ja Free Willyn, ja kun kumpikin saapui viinibaariin, missä hän odotti deittiään, hänen täytyi paeta takaovesta, minkä jälkeen hän nauraa käkätti minulle puhelimesta taksista.

”Ehkä minun pitäisi lähteä ulkomaille”, sanon huokaisten ja juon juomani loppuun. ”Sitten voisin keksiä itseni kokonaan uudestaan.”

Bianca kurtistaa kulmiaan. ”Minne ulkomaille?”

”Ei voi tietää. Olen aina tykännyt Bora Borasta.” Virnistän.

”Se ei ole oikea paikka”, hän sanoo heilauttaen kättään väheksyvästi.

”Sano se tahitilaisille.”

”Mistä edes tiedät, että viihtyisit siellä?”

”Miten voisin olla viihtymättä? Turkoosi meri, palmuja, pylväillä seisovia bungalowveja.”

Bianca kurtistaa kulmiaan. ”Et kai vain taas ole katsonut *South Pacificia*”, hän sanoo moittivaan sävyyn, niin kuin olisin retkahtanut kokaiiniin. Bianca tietää, että minulla on eskapistinen mieltymys vanhoihin musikaaleihin, varsinkin Rogersin ja Hammersteinin, eikä tuo mieltymys selvästikään yhdistä meitä. Ja ehkä vietimme Jali Kaalikkaan kanssa eilisiltä katsoen *South Pacificin* sadannen kerran, ehkä emme. Mutta en ikinä myöntäisi sitä Biancalle.

”Lisäksi se sattuu olemaan maapallon kaukaisin paikka Lontoosta katsoen”, lisään.

”Luulin että se paikka on jossain Uudessa-Seelannissa”, Bianca sanoo epäilevästi.

”Hyvä on, se on viitisen tuhatta kilometriä kauempana siitä

paikasta, joka on kaukaisin. Mutta Bora Bora kuulostaa paremmalta.”

”Tajuat kai, että siellä puhutaan ranskaa”, Bianca sanoo.

”Ei musikaalissa”, vastaan.

”Mutta sinä et pysy sävelessä vaikka uhattaisiin aseella. Se ei siis todellakaan toimisi.”

”Ihan totta, tarvitsen tauon elämästäni”, sanon hiukan epätoivoisesti.

Bianca katsoo minua terävästi. ”Jos pitäisi taistella tai paeta, niin olisin veikannut, että olet taistelija”, hän sanoo.

Kohautan olkiani. ”Olisit veikannut väärin.”

Silloin baarimikko tulee ja korjaa pois tyhjät lautaset ja lasit. Hän on uusi ja näyttää noin neljätoistavuotiaalta. Olemme aina epäilleet, että Dollyssa on vähän orjapiiskurin vikaa, sillä hänen henkilökuntansa vaihtuvuus on nopeampi kuin ne inhat leivänpaahattimet, joita on hotelliaamiaisilla. Kun baarimikko on valmis, hän kääntyy minun puoleeni ja kallistaa päätään. ”Saisiko olla vielä jotain?” hän kysyy ilkkurisesti hymyillen. Hänellä on musta T-paita ja ihonmyötäiset mustat farkut ja, kerrankin, hänen huomionsa kohdistuu pelkästään *minuun* eikä Biancaan. En voi sille mitään, että olen pikkuisen mielissäni, vaikka olenkin niin vanha, että voisin olla hänen... tätinsä.

”Ei kiitos, kaikki hyvin”, vastaan.

”Mukava nähdä sinua”, hän sanoo hiljaa, hiukan liian tuttavalliseen sävyyn. Jähmetyn ja katson häntä, ja Bianca katsoo minua. Baarimikko oikeasti punastuu!

”Öö... samoin”, sanon hiukan nolona. *Poikaparka!*

”Minulla on velkakirjasi siltä yhdeltä illalta”, hän lisää. ”Laitanko sen tähän laskuun mukaan?” Bianca ja minä katsomme toisiimme kulmat kurtussa. Olemme käyneet täällä viimeksi

ennen joulua, joten minulla ei ole aavistustakaan, mistä poika puhuu.

”Mikä velkakirja?” kysyn.

”Se jonka kirjoitit. Viime keskiviikkona, kun olit unohtanut korttisi.” Hän ojentaa pienen valkoisen paperiliinan, jossa on hataria kynänjalkiä. Bianca kääntyy katsomaan minua syyttävästi.

”Oletko pettänyt minua?” hän kysyy.

”Pata kattilaa soimaa”, vastaan vankkumattomasti. Käännyin takaisin baarimikon puoleen. ”Olen pahoillani, mutta en kyllä ollut täällä viime keskiviikkona”, ilmoitan hänelle kohteliaasti. Tiedän sen varmuudella: keskiviikkoiltaisin minut löytää kiertämstä sisärullaluistinrataa parinkymmenen muun renkailla kulkevan rotevan naisen kanssa.

”Ai”, hän sanoo kiusaantuneena ja katsoo vuorotellen minuun ja Biancaan. ”Mutta... etkö sinä olekin Clem?”

”Joo”, sanon varuillani.

Hän ojentaa paperiliinaa. ”No... kuka tämän sitten kirjoitti?”

Baarimikko tuntuu nyt olevan hyvin ja aidosti hämmentynyt ja myös aika pettynyt. Nojaan eteenpäin, siristän silmiäni ja saan juuri selkoa kirjoituksesta:

Olen sinulle velkaa 12,75 puntaa. Nähdään pian. Rakkaudella Clem xx.

”Tämä ei ole minun käsialaani”, sanon otsa rypyssä. ”Sitä paitsi”, huomautan, ”en koskaan laita nimeni perään noita pieniä x:iä, ihan periaatteen vuoksi.”

”Minä voin todistaa sen”, sanoo Bianca nyökytellen itsevarmana.

”Mutta hän oli ihan sinun näköisesi”, tarjoilija sanoo epäillen.

”Ihan totta. Se en ollut minä”, sanon. Tämä kaveri alkaa toden teolla ärsyttää minua. Hän katsoo minua loukkaantuneena, niin kuin olisin jotenkin pettänyt hänet.

”Okei”, hän sanoo ponnettomasti. Katsomme, kun hän palaa takaisin baariin.

”En usko, että se *on* okei”, kuiskaa Bianca. ”Luulen, että saatoit juuri särkeä hänen sydämensä.”

”Mitä helvettiä?” kuiskaan takaisin.

”Ehkä meidän olisi pitänyt vain maksaa se”, hän huomauttaa.

”Miksi meidän muka pitäisi maksaa jonkun toisen lasku? Jonkun joka esiintyy tietoisesti minuna!”

”Koska tuo baarimikko joutuu vaikeuksiin!”

”Ei se minun syyntä ole, että hän myi velaksi jollekulle, joka näyttää minulta!”

”Ei kukaan syytä sinua.”

”Tuo *baarimikko* syytti! Ihan oikeasti, joskus minusta tuntuu, että koko maailmankaikkeus juonittelee minua vastaan!”

”Clem. Ei tämä niin vakavaa ole.”

”Joka tapauksessa, miksi *kukaan* täysjärkinen haluaisi olla minä?” murahdan. ”Elämäni on ihan sekaisin.”

Bianca kohottaa lasinsa. ”Ehkä sen tyyppin elämä on vielä enemmän sekaisin.”

Toinen luku

Millä tavoin elämäni sitten tarkemmin ottaen on sekaisin? Katsotaanpa.

Yksi: pomoni pitää minua varkaana. Se on kyllä liioittelua, mutta on jutussa peräinkin. Joo, nappasin kyllä muutaman satalappusen kaupan kassasta muutama kuukausi sitten taloudellisen epätoivon hetkellä, mutta ajattelin vilpittömästi sen olevan lyhytaikainen laina. Vakaa aikomukseni oli maksaa takaisin ennen kuin pomo huomaisi. Eikä minulla ollut aavistustakaan, että hän saa viesti-ilmoituksen kaupan tililiikenteestä, mikä on minusta hiukan salakavalaa, vaikka hän *onkin* omistaja. Siinä mielessä tekoni oli täysin viaton, muutoin täysin epärehellinen. Haluan kuitenkin sanoa, että pomoni miellyttäminen ei ole helpoimmasta päästä. Oli ihme, ettei hän antanut minulle potkuja, mutta sillä hetkellä hänellä oli jokin iso juttu meneillään, siis suurempiakin ongelmia. Tapahtumasta on nyt puolitoista kuukautta, olen edelleen virallisesti ”koeajalla” ja yritän kovasti pelastaa maineeni hänen silmissään.

Kaksi: yläkerran naapuri on hakenut lähestymiskieltoa koiralleni. Minusta on edelleen outoa kirjoittaa ”koiralleni”, koska en koskaan aikonut hankkia kämppekaveria, en varsinkaan sel-

laista, josta lähtee karvaa, mutta elämässä tapahtuu odottamatomia käännteitä, ja Jali Kaalikas oli tosiaankin sellainen. Jopa kaikista hygienia- ja käytösongelmista huolimatta pidän enemmän karvaisesta, ylisuuresta kämppäkaveristani kuin inhottavasta, oopperaa laulavasta naapuristani, joten joko minun täytyy neuvotella aselepo heidän välilleen tai toinen joutuu lähtemään. Mieluummin se, jolla ei ole häntää.

Kolme: entinen poikaystäväni kieltäytyy hyväksymästä, etten ole enää hänen paras ystävänsä. Myönnän täysin, että se on yhtä paljon minun syytäni kuin hänen, koska jätettyäni hänet mahdollistin hänen pitkittyneen riippuvuutensa minusta kuin jostain salaliittolaisesta. Lähes kaksi vuotta myöhemmin olemme kumpikin jumissa pysyvässä sinkkuuden uurteessa kuin naarmuuntuneet LP-levyt. Marcusin täytyy selvästi osallistua kahdentoista askelen ohjelmaan vieroittautuakseen minusta, tai jos se ei onnistu, hänen täytyy löytää uusi tyttöystävä. Oli miten oli, minun täytyy olla vapaa menemään eteenpäin tässä ei niin kovin upeassa elämässäni.

Neljä: vanhempani ovat lähteneet maasta ja jättäneet minut setvimään kaoottisia mätkyjään. Yksikään lapsi, edes minä, ei odota vanhempiensa mokaavan raha-asioitaan. Miten paskaa esimerkkiä se näyttää? Myönnettäköön, aiheutin osaltani heidän rahavaikeutensa, kun he lainasivat minulle asuntoni käsirahan, rahan, joka periaatteessa olisi kuulunut verottajalle, kuten kävi ilmi, mutta mistä minä sitä olisin voinut tietää? Olen nyt tehnyt verottajan kanssa sopimuksen, että maksan heidän rästinsä kuukausierissä. Kun summaan lisätään lainanlyhennys ja muut menot, tuloni ylittyvät vain *hiukan*, mikä osittain selittää listani ensimmäisen kohdan. Kestää mitättömät neljä vuotta maksaa verottajalle, mikä on suunnilleen viidesosa asuntolainani jäljellä olevasta maksuajasta. Samaan aikaan vanhempani kituut-

tavat menemään Keralan rannoilla sillä, mitä heidän vaatimattomasta eläkkeestään jää jäljelle. He valitsivat kohteen tutkittuaan maailmanlaajuisia elinkustannusindeksejä. Viisi halvinta maata olivat: Uzbekistan, Syyria, Pakistan, Afganistan ja Intia.

Namaste, äiti ja isä.

Viimeisenä mutta ei vähäisimpänä: olen koukussa juustoon. Mikä epähuomiossa johti kaikkeen edellä mainittuun.

*

Äitini kertoman mukaan ensirakkauteni oli juusto – ja kun tarkemmin ajattelen, luulen, että juusto on koitunut tuhokseni. Ellen olisi koukussa juustoon (tarkemmin sanoen kypsytettyyn maalaischeddariin, *aitoon* cheddariin, ei siihen muoviseen, joka tekee cheddarin virkaa useimpien supermarkettien hyllyillä), en olisi koskaan tavannut Marcusia, erittäin takertuvaa, hyvin kiihkeää, juustoa rakastavaa entistä poikaystävääni. Ja ellen olisi tavannut Marcusia, kukaan ei olisi suostutellut minua jättämään hyväpalkkaista työtäni markkinointianalytikkona Allegra Solutionsilla, jotta voisin ”seurata intohimoani” juuston maailmaan, mikä on syössyt minut lähestulkoon vararikkoon ja myös muuttanut juustoihastukseni pirulliseksi viha-rakkaussuhteeksi.

Jos yhtään mietitte, onko juusto koukuttavaa, pyytäkää biokemistiä selittämään, miten varsinkin kiinteiden maitotuotteiden proteiinit toimivat mietoina opiaatteina ja tuottavat aivoissa pikkuisia dopamiinipurkauksia joka puraisulla. Cheddarissa on korkein pitoisuus näitä proteiineja, joten se todellakin on juustojen kokaiini. Äitini mukaan jo nelivuotiaana saatoin olla järsinyt kokonaisen cheddarkimpaleen ennen kuin hän oli ehtinyt valmistaa tasapainoisen aterian, esimerkiksi kukkakaali-

gratiinia tai lasagnea. Niinpä hän käytännön ihmisenä täytti jääkaapin juustolla ja antoi minun toteuttaa itseäni. (Hiljattain, kun rekisteröidyin terveystietojärjestelmään katsomaan digitaalaisia terveystietojani, näin, että kotisairaanhoidaja oli oikeasti kirjoittanut tietoihini sanat *hyväntahtoinen laiminlyönti*.)

Marcus huomasi Bermondseyssa sijaitsevan toimistonsa kulman takana olevan pienen artesaanijuustokaupan, Juustokuun, ikkunassa ilmoituksen, jossa etsittiin myymäläpäällikköä. Marcus painosti minua päiväkausia hakemaan paikkaa ja vakuutti, että ansaitsisin työn, jota kohtaan tuntisin todellista intohimoa, enkä vain sellaista, jossa olin hyvä. Ja kun olin saanut paikan Juustokuusta (sormeilin ansioluetteloaani vain hiukan, sävelsin vaadittua myyntialan kokemusta, jota minulla ei ollut), Marcus suostutteli minut sijoittamaan kaupan yläpuolella olevaan kaksioon, joka tuli myyntiin melkein heti, kun olin ottanut työpaikan vastaan. *Se on kohtalo!* Marcus sanoi. Vuokran maksaminen on hölmöläisen hommaa, jos on mitenkään varaa ostaa, hän väitti, ja lisäksi säästäisin tsiljoonia työmatkakuuluissa.

Niinpä otin työn, ostin asunnon (vanhemmiltani lainatulla rahalla), eikä muutostani ollut kulunut kahta kuukauttakaan, kun löysin kolmen kuukauden ikäisen koiranpennun, joka oli sidottu kaupan oven ulkopuolelle. Sen kaulapannan alle oli rustattu lappu, jossa pahoiteltiin aiheutuvaa vaivaa. Se, miksi pennun omistaja valitsi juuri Juustokuun, kävi ilmi vasta myöhemmin sinä aamuna, kun huomasin, että myös koirat voivat olla koukussa juustoon. Kukapa olisi arvannut?

Harkitsin kyllä eläinsuojeluyhdistykseen soittamista sinä ensimmäisenä päivänä – tietenkin harkitsin. Mutta kun Jali Kaalikas oli syönyt annoksen cheddarinkuoria ja käpertyi kaupan lattialle nukkumaan, olin totta puhuen melko ihastunut.

En tiennyt, että siinä vaiheessa pentu oli vain murto-osan lopullisesta koostaan ja painostaan. Kahdeksan kuukautta ja yhdeksänkymmentä kiloa myöhemmin sain geenitestillä selville, että Jali Kaalikkaassa on kolme neljäsosaa bernhardilaista ja yksi neljäsosa irlanninsusikoiraa. Koirien maailmassa se on sama kuin risteyttäisi Jonny Wilkinsonin ja LeBron Jamesin. Tässäkin Marcus näytteli keskeistä osaa: hän oli täysin sitä mieltä, että minun kannattaisi pitää pentu (hänen omassa vuokrasopimuksessaan kätevästi kiellettiin lemmikit) ja painosti minua jälleen kerran kiivaasti. *Sinullahan on nyt omistusasuntokin!* Mikään ei estänyt Jali Kaalikasta muuttamasta luokseni. Oikeastaan kaikesta on siis syyttäminen juustoa.

Ja Marcusia.

*

Tapasin Marcusin juustonvalmistuksen johdantokurssilla kolme vuotta sen jälkeen, kun olin muuttanut Lontooseen. Kurssi oli syntymäpäivälahja vanhemmiltani (niihin aikoihin *he* ostivat *minulle* asioita, ei päinvastoin). Menin kurssille innoissani, toivoin pääseväni vihkiytymään juoksutteen ja heran ja bakteerien saloihin, mutta sen sijaan sain elämäni Marcusin ja minulle valkeni, että juustoa kannattaa paljon mieluummin ostaa kuin valmistaa. Vaati kuusikymmentäviisi puntaa ja melko ankean, koko iltapäivän mittaisen keskustelun kuorijoista, lämpömittareista ja musliinista, että tajusin sen, mikä minun olisi varmaan pitänyt tietää jo ennalta: että lahjani piilivät pikemminkin juuston kuluttamisessa kuin valmistamisessa.

Ihme kyllä Marcus kuitenkin innostui kurssista ja onnistui tulevina viikkoina saamaan aikaiseksi kaksi erää melko tahmeaa ricottaa ja yhden erän jotain, mitä hän optimistisesti kutsui

mozzarellaaksi. Vaihdoin puhelinnumeroita, ja eräänä sunnuntai-iltapäivänä muutamaa viikkoa myöhemmin hän lähetti minulle ihan yllättäen viestin ja kysyi, haluaisinko maistaa hänen viimeisintä aikaansaannostaan ja kutsui minut syömään itse tehtyä pizzaa luokseen Deptfordiin. Suostuin ristiriitaisin tuntein ja punnitsin matkalla plussia ja miinuksia. Plussat: Marcus tuntui ihan mukiinmenevältä tyypiltä ja suhteellisen normaalilta. Eikä hän näyttänyt pahalta: siisti, hoikka ja raami- kas, pitkät, kapeat kasvot ja nenä, joka sopi täydellisesti juus- toharrastajalle. Minulla ei ole mitään vahvoja piirteitä vastaan, olin vain huomannut, että sivulta päin katsottuna Marcusin nenä pisti esiin kasvoista kuin nokka. Miinukset: Epäilin että hän saattaisi olla tylsä. *Hah!* Kunpa olisin ollut parempi ihmis- tuntija. Marcus on montaa, montaa asiaa. Mutta tylsä hän ei ole.

Olimme kurssin ainoat alle kolmekymppiset osallistu- jat, joten luonnollisesti olimme päätyneet seisomaan vierek- käin ja hymyilleet toisillemme monesti tietäväisinä ja koho- telleet kulmakarvojamme yli-innokkaalle ohjaajalle, kaljulle pyöreälle kaverille, jolla oli säikähtänyt katse ja joka esitteli itsensä Zingeriksi. (*Ensimmäinen epäuskoinen sananvaihtomme: millainen ihminen kutsuu itseään Zingeriksi?*) Zinger oli kuin piripäinen lastenohjelman juontaja: hän oli yhtä nopeaa elas- tista hymynvälähtelyä, äärimmäistä liioittelua ja kiihkeää eleh- timistä. Ei tarvitse varmaan edes mainita, että hän suhtautui fanaattisesti juustoon.

Tauon aikana Marcus kertoi työskentelevänsä lakialalla (itse asiassa hän on oikeusavustaja, eli teknisesti se ei ollut vale, vain valheen murunen), ja enneaikaisella vilpittömyyden hetkellä hän kertoi hiljattain jättäneensä yliopistossa tapaamansa tyt- töystävän. (Se oli enemmän kuin valheen murunen, se oli koko- nainen valtava keksipaketti. Todellisuudessa nainen oli jättänyt